

Iam gelidas Caesar cursu superauerat Alpes ingentisque animo motus
 bellumque futurum /Afootnote,S ceperat. Vt uentum. est parui Rubiconis
 ad /Afootnote,Z1,Ca undas, ingens uisa duci Patriae trepidantis imago clara
 per obscuram uoltu maestissima noctem, turrigero canos effundens uertice
 crines, caesarie lacera nudisque adstare lacertis et gemitu permixta loqui : 5
 Quis tenditis /Afootnote,p,m ultra ? quo fertis mea signa, /Afootnote,Z uiri ?
 Si iure uenitis, si ciues, huc usque licet. 5
 V L Tunc perculit horror membra ducis, riguere cormae, /Afootnote,S gres-
 sumque coercens, Mox /Afootnote,Z1 ait: 10
 Vrbis Tarpeia de rupe, Tonans, Phrygiique penates gentis /Afootnote,M1 Q
 Iuleae et rapti secreta Quirini et residens celsa /Afootnote,z,M A B C E
 F G S Q Z P L N Q S U V Latiaris Iuppiter /Afootnote,M1 Alba Vesta-
 lesque foci summique o numinis instar, Roma, faue coeptis; non te furia-
 libus armis persequor; en adsum, uictor terraque marique, Caesar, uhi-
 que tuus (liceat modo, nunc quoque), miles, Ille erit, ille nocens, qui me tibi 15
 fecerit hostem. 15
 Inde moras soluit belli tumidumque per amnem signat
 tulit propere; /Afootnote,m u sicut squalentibus aruis /Afootnote,C aes-
 tiferæ /Afootnote,IS Libyes uiso leo /Afootnote,Z comminus /Afootnote,IS
 hoste /Afootnote,IS subsedit dubius, totam dum /Afootnote,M1 colligit iram
 mox ubi se saeuae stimulauit uerbere caudae erexitque /Afootnote,V M1 P1 20
 U iubam et /Afootnote,p uasto /Afootnote,Z1 P G *momisit*, C A B E F L
 M N Q S U V graue murmur hiatu infremuit, /Afootnote,M U G Q tunc,
 torta leuis /Afootnote,M1 si lancea Mauri haereat aut latum subeant ue-
 nabula pectus, per ferrum tanti securus uulneris exit. Fonte cadit modico
 paruisque /Afootnote,P1 inpellitur undis puniceus /Afootnote,M1,G1 Rubi- 25
 con, cum feruida canduit /Afootnote,M1 aestas, perque imas serpit ualles
 et Gallica certus limes ab Ausoniis determinat arua colonis. /Afootnote,V
 M U S Q Tum uires /Afootnote,P1 praebebat hiemps, atque auxerat undas
 tertia iam /Afootnote,g grauido pluuias Cynthia cornu et madidis euri re-
 solutae flatibus Alpes. /Afootnote,P Primus in obliquum sonipes opponitur 30
 amnem excepturus aquas; molli turn cetera rumpit turba uado faciles iarn
 fracti fluminis undas.